

2020 BESTYRELSES BERETNING



SELVEJE DANMARK

—
Brancheforeningen for
selvejende organisationer

KÆRE MEDLEMMER

Bestyrelsens beretning er ofte et længere mundtligt oplæg på vores generalforsamling. Længere fordi der i Selveje Danmark sker meget, er mange politiske dagsordner og organisatoriske tiltag, hvilket i sig selv kan være positivt. Men konsekvensen er også at beretningen bliver tilsvarende lang. Bestyrelsen har derfor i år besluttet i stedet at lave en skriftlig beretning, og at lade den være afsæt for en god dialog på vores generalforsamling den 1. september.

Det er den beretning du her sidder og har foran dig.

ORGANISATORISK

Selveje Danmark har i dag ca. 260 medlemmer, og vi oplever løbende at nye kommer til. Det skaber naturligvis glæde og energi at stifte bekendtskab med nye spændende selvejende organisationer, at byde jer velkomne i organisationen og sammen med jer at dykke ned i de udfordringer I oplever i hverdagen – og finde vejene ud af dem. Men samtidig betyder det også, at vi organisatorisk til stadighed får flere og flere strenge at spille på i forhold til de kerneopgaver vi som brancheforening har på vegne af hele beskæftigelses- og velfærdsområdet.

Det mest konkrete udslag af den positive udvikling har været bestyrelsens beslutning om at udvide sekretariatet med yderligere en kollega. En beslutning, der i 2020 har ført til ansættelsen af Louise Dybdal, der kom til Selveje Danmark fra en stilling i KL, hvor hun havde ansvar for sundheds- og ældreområdet. Sekretariatet i Selveje Danmark består derfor nu af Kåre Skarsholm, Louise Dybdal, Mathilde Lauth, Gitte Landors og Jon Krog.

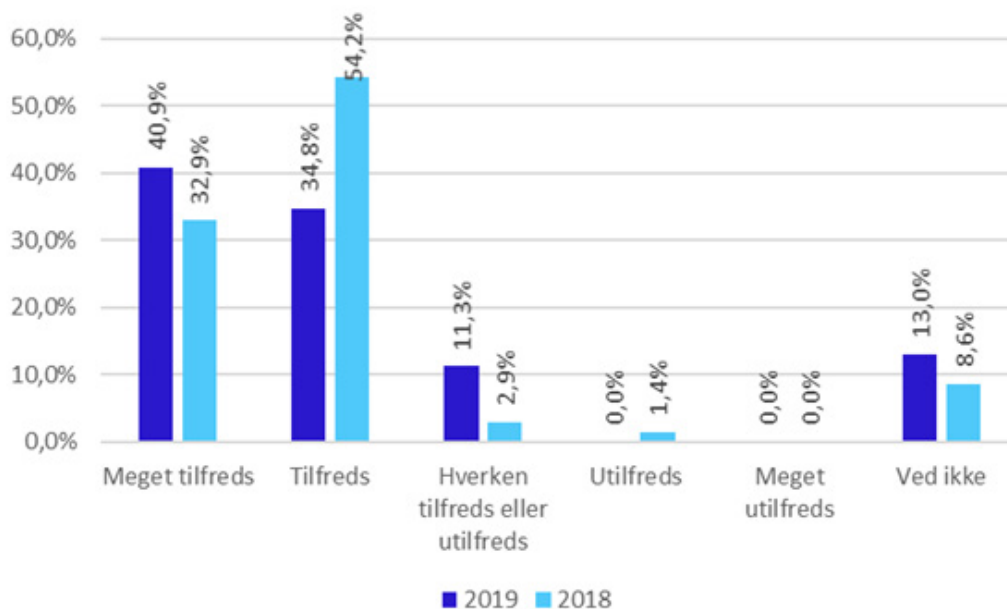
Bestyrelsen består af formand Paul Erik Weidemann (Formand for OK-Fonden), næstformand Bo Kristiansen (Bestyrelsesmedlem i Mandecentret og Regnbuehuset), Michael Hansen (Direktør i Den Sociale Udviklingsfond SUF), Lisbet Jessen (Direktør i Danner), Emil Tang (Direktør i Danske Diakonhjem), Christina Grøntved (Direktør i INCITA) og Søren Skjødt (Forstander på Godhavn).

Suppleanter til bestyrelsen er Ida Balling (Huset Venture (næstformand), Kollegiet for hjemløse (formand), Børnehjemmet Birkelund (formand) og FOBU (formand) og Frank Hedegaard, forstander Blindecenter Bredegaard.

AKTIVITETER I SELVEJE DANMARK

Aktiviteterne i Selveje Danmark retter sig helt overordnet mod fire forskellige områder. Det handler om at opbygge et fællesskab mellem medlemmerne, et fællesskab, der i mange situationer kan være inspiration til udvikling og kilde til løsninger. Det handler om den konkrete rådgivning sekretariatet kan give det enkelte medlem, der befinder sig i en situation, hvor den opbakning er nødvendig. Det handler om hele tiden at sikre, at det enkelte medlem er opdateret i forhold til den nyeste viden, de seneste regler og har et fornuftigt billede af den fremtid vi bevæger os ind i. Og så handler det sidst, men ikke mindst, om at sikre varetagelsen af de selvejende organisationers interesser i den politiske proces, med andre ord at arbejde for den rolle som de værdibårne selvejende organisationer har i det danske samfund.

FIG. 1. HVOR TILFREDSE ER I GENERELT MED KVALITETEN AF SELVEJE DANMARKS ARRANGEMENTER?

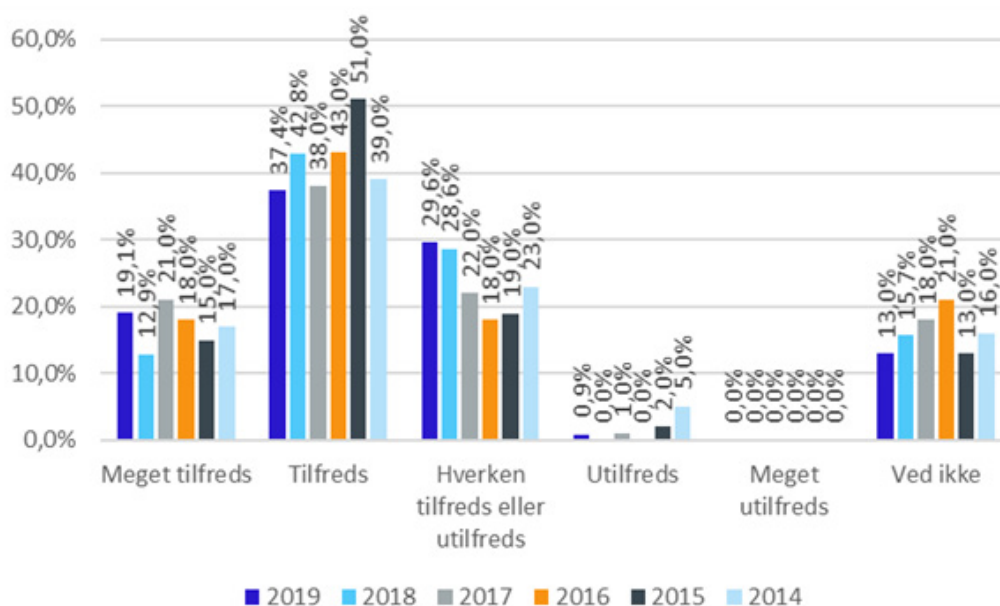


Netop de fire aspekter har derfor også været i fokus i den medlemsundersøgelse, der i forsommeren 2020 blev gennemført. I forhold til medlemsaktiviteter og medlemmernes oplevelse af netværksmulighederne viser medlemsundersøgelsen, at 74,8 procent er enten tilfredse eller meget tilfredse. Der er 0 procent, der er utilfredse, hvilket naturligvis er rigtig fint. Hvad der derimod kan ærgre er, at 13 procent svarer ”ved ikke”, hvilket f.eks. kan dække over, at de ikke har deltaget i et arrangement.

NETVÆRKSMULIGHEDER I SELVEJE DANMARK

Vi har også spurgt ind til medlemmernes oplevelse af netværksmulighederne i Selveje Danmark. Her viser medlemsundersøgelsen, at 56,5 procent er tilfreds eller meget tilfreds, mens 42,6 procent enten er hverken tilfreds eller utilfreds eller svarer ”ved ikke”. Det giver os anledning til fremover at have endnu mere fokus på at give plads til dialog og netværksskabelse i vores løbende arrangementer. Det er også det, der har motiveret bestyrelsen til en ændring af vores generalforsamling, således at der åbnes for mere direkte dialog.

FIG. 2. HVOR TILFREDSE ER I MED NETVÆRKSMULIGHEDERNE I FORBINDELSE MED JERES MEDLEMSKAB AF SELVEJE DANMARK?



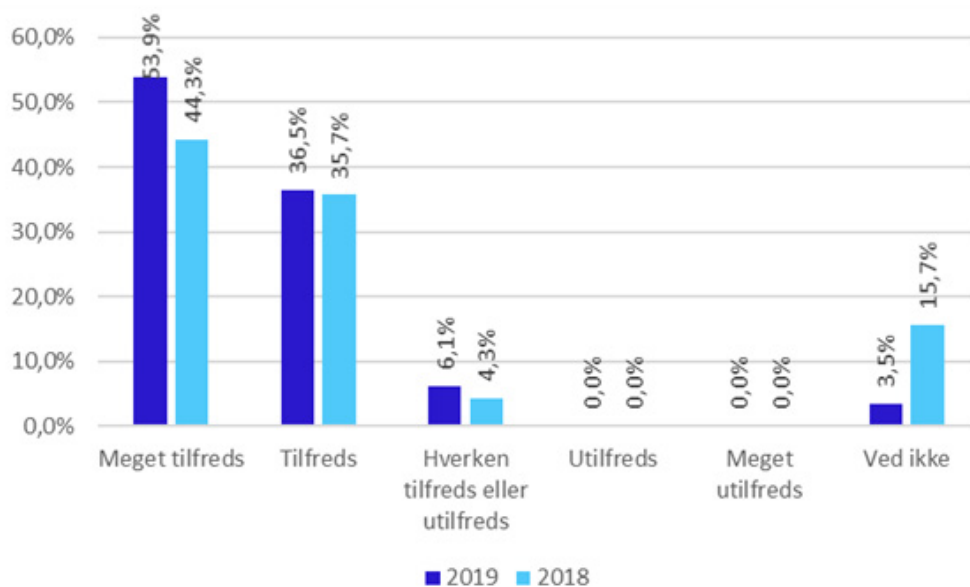
RÅDGIVNING I SELVEJE DANMARK

Til spørgsmålet om medlemmernes oplevelse af den rådgivning de modtager viser medlemsundersøgelsen en meget høj grad af tilfredshed. Således svarer 90,4 procent af medlemmerne at de er tilfredse eller meget tilfredse med den rådgivning de modtager. Samtidig er 0 procent utilfredse.

RÅDGIVNING I SELVEJE DANMARK

Til spørgsmålet om medlemmernes oplevelse af den rådgivning de modtager viser medlemsundersøgelsen en meget høj grad af tilfredshed. Således svarer 90,4 procent af medlemmerne at de er tilfredse eller meget tilfredse med den rådgivning de modtager. Samtidig er 0 procent utilfredse.

FIG. 3. HVOR TILFREDSE ER I MED RÅDGIVNINGEN I SEKRETARIATET?



Det er vores analyse, at den tilfredshed skyldes en høj faglighed i sekretariatet kombineret med en høj grad af tilgængelighed samt et målrettet ønske om at møde medlemmerne i den situation de står i – det vil vi fastholde og udvikle.

FIG. 4. HVOR TILFREDSE ER I MED INFORMATIONERNE FRA SELVEJE DANMARKS NYHEDSBREV?

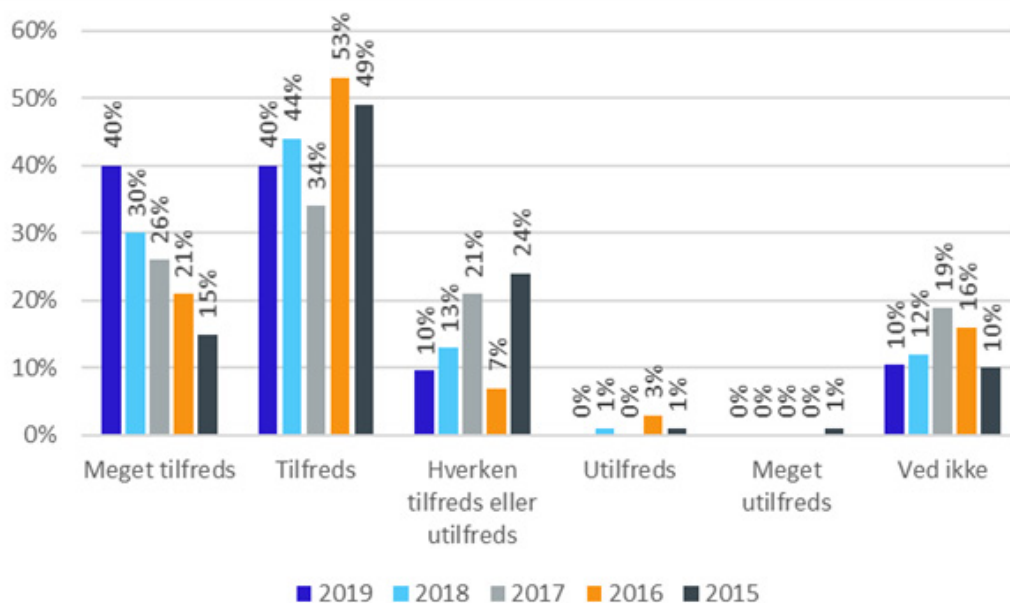
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Meget tilfreds	62%	36%	13%	49%	29%	27%
Tilfreds	35%	56%	46%	39%	61%	62%
Hverken tilfreds eller utilfreds	3%	6%	11%	8%	5%	7%
Utilfreds	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Meget utilfreds	0%	0%	0%	1%	0%	0%
Ved ikke	0%	3%	0%	3%	4%	4%

Resultatet viser at 97 procent af medlemmerne er tilfredse eller meget tilfredse med informationerne fra Selveje Danmarks nyhedsbrev. Kun 3 procent svarer ”hverken tilfreds eller utilfreds”. Det er et meget positivt resultat, som giver masser af energi til at fortsætte arbejdet.

POLITISK INTERESSEVARETAGELSE I SELVEJE DANMARK

Sidst med ikke mindst så handler arbejdet i Selveje Danmark om at sikre medlemmerne en bred, saglig og relevant stemme i den politiske proces. Her viser undersøgelsen, at 80 procent af medlemmerne er tilfredse eller meget tilfredse. Der er 10 procent, der svarer, at de hverken er tilfredse eller utilfredse, mens 10 procent svarer ”ved ikke”.

FIG. 5. HVOR TILFREDSE ER I MED SELVEJE DANMARKS SAMLEDE POLITISKE ARBEJDE I FORHOLD TIL FOLKETINGET, REGIONER OG KOMMUNER?



Den sidste gruppe kan formentlig forklares med, at en del medlemmer samtidig er en del af en større organisation, hvor den politiske dagsorden ”køres” fra et hovedsæde, hvorfor vi med 0 procent utilfredse tillader os at tolke resultatet meget positivt.

COVID 19

Onsdag den 11. marts lukkede statsminister Mette Frederiksen samfundet ned. Fra den ene dag til den anden ændrede virkeligheden sig. Hos Selveje Danmarks var oplevelsen todelt. Vores medlemmer på beskæftigelsesområdet oplevede at al aktivitet fra den ene dag til den anden ophørte mens medlemmerne på velfærdsområdet oplevede, at beboere ikke kunne få besøg i deres hjem og/eller de ikke kunne komme afsted til aktiviteter. Samtidig herskede en stor frygt for, at covid-19 skulle smitte mennesker vi arbejder for og med, der mange steder var/er særligt udsatte.

Pludselig var der dagligt nye retningslinjer og vejledninger, som skulle håndteres og Selveje Danmark sendte i en periode nyhedsmails ud dagligt. Der skulle skaffes værnemidler og desinficerende udstyr i helt andre mængder end normalt og der skulle tænkes kreativt ift. at arrangere, hvordan undervisning kunne gennemføres eller beboere se deres nærmeste.

Samtidig med nedlukningen blev der også lukket for muligheden for, at grossister kunne sælge værnemidler direkte til de selvejende tilbud. Aarhus Kommune fik ansvaret for at sikre at værnemidler blev fordelt i alle kommuner. Nogle selvejende tilbud har oplevet samarbejdet med deres kommuner godt – og de har fået leveret værnemidler. Nogle har skulle betale for dem, andre ikke. Andre selvejende tilbud havde store udfordringer med at få leveret 'ordentlige' værnemidler og følte de fik kommunens overskudslager. Selveje Danmark havde dialog med MF'ere om denne problemstilling, hvilket resulterede i, at Sundheds- og Ældreministeren blev kaldt i samråd af to omgange. Første gang i juni måned og anden gang i august.

Debatten i pressen har indtil genåbningen fokuseret på, hvad de manglende besøg havde af konsekvenser for beboerne og pårørende, der var frustrerede over ikke at kunne komme på besøg. Selveje Danmark lavede i slutningen af april en rundspørge blandt medlemmerne på ældreområdet, der viste, at de ældre på plejehjem ikke var helt så ensomme, som det billede, der tegnede sig i medierne. Derudover kunne Selveje Danmark fortælle, at mange ældre sov bedre, var mere rolige og fik mindre medicin. Den historie kom i Kristeligt Dagblad, i TV2 nyheder og Go' aften live, hvor plejehjemsledere, beboere og Jon udtalte sig til TV2.

Der blev i regi af Sundheds- og Ældreministeriet i starten af maj nedsat et sektorpartnerskab for genåbning af plejesektoren. Det sektorpartnerskab deltog Selveje Danmark i. Samtidig nedsatte vi en referencegruppe med medlemmer fra ældreområdet. I sektorpartnerskabet fik vi mulighed for at kommentere på anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen før de blev offentliggjorte. Det betød, at vi kunne kommentere vejledningerne før de blev endelige og bidrage til ændringer. Her spillede Selveje Danmarks referencegruppe en stor rolle og gav relevante input hver gang, på trods af, at det ofte var med ekstremt kort varsel vi skulle bruge input.

Der er også nedsat andre partnerskaber, der løber året ud. Partnerskab mod ensomhed på ældreområdet. Partnerskabet består af omkring 50 aktører på ældreområdet, heriblandt også Selveje Danmark. Partnerskabet vil formentlig resultere i et udkast til en ensomhedsstrategi. Der er kun givet midler til selve driften af partnerskabet, som tilfalder Ældresagen og FOA.

Selveje Danmark har under hele forløbet haft et tæt samarbejde med Dansk Erhverv vedr. både merudgifter og værnemidler.

Der er i alt på velfærdsområdet blevet fordelt omkring tre milliarder ud til dækning af merudgifter. Mange af de midler er blevet udmøntet direkte til kommunerne, der har fået ansvaret for, at udmønte dem videre til ikke offentlige aktører. Det har Selveje Danmark været meget optaget af og været i dialog med KL om, hvordan udmøntningen til de ikke-offentlige aktører skal sikres. Det har ikke affødt noget brugbart, da KL har opfordret til, at det skal være en dialog mellem det en-

kelte tilbud og kommunen. Derfor har Selveje Danmark og Dansk Erhverv både stillet spørgsmål til ministeren om dette og sendt et brev til både Social- og Indenrigsudvalget og Sundheds- og Ældreudvalget samt relevante ordførere for at gøre opmærksom på problematikkerne ved den mangelfulde udmøntning til selvejende tilbud.

Altinget har desuden bragt et debatindlæg fra Selveje Danmark om, at det er nødvendigt at sikre klare kriterier for, hvem der får kompensationen. Det skal sikres, at det er dem med et behov, der bliver kompenseret for deres udgifter. Uagtet om tilbuddet er kommunalt, selvejende eller privat.

POLITISKE MÆRKESAGER

2019 og 2020 har heldigvis ikke kun handlet om COVID-19. Der har også været en række politiske sager, som bestyrelsen og Selveje Danmark har arbejdet aktivt med. Sager der på den ene eller anden måde har direkte betydning for medlemmerne. Der skal her peges på nogle af de sager, der i særlig grad har været i fokus.

FONDE OG VEDTÆGTSÆNDRINGER

Selvejende organisationer har siden organisationsformens start været struktureret som fonde, og dermed med formålet og vedtægterne som det styrende for organisationernes drift og udvikling. Af den grund var det også meget problematisk, da Socialtilsynet i 2017 blev opmærksom på de særlige krav, der stilles til selvejende organisationer i forbindelse med ændringer af vedtægter og særligt til væsentlige ændringer, hvilket bl.a. omhandler ændringer af fondens formål.

Selveje Danmark har siden da arbejdet målrettet på en ændring af reglerne, som vil gøre det lettere for selvejende organisationer etableret som fonde at ændre sine vedtægter. Noget der kan være afgørende f.eks. i forbindelse med udviklingen af nye tilbud, ændrede målgrupper eller organisationens størrelse.

Det er lykket Selveje Danmark at få skabt den nødvendige politiske fokus på problemstillingen, og den 1. juli 2020 trådte en ændring af lov om socialtilsyn i kraft § 15 i kraft. De nye regler betyder, at vedtægtsændringer fremover kan gennemføres og godkendes ud fra en faglig vurdering.

Selveje Danmark betragter ændringen som meget vigtig for den fortsatte udvikling af selvejet som organisationsform. Men hæfter sig også ved, at ændringen kun påvirker de organisationer, der er omfattet af Socialtilsynet, og vil derfor arbejde videre med problemstillingen, for derved at sikre, at også vores andre medlemmer gives samme mulighed.

HERBERG OG KVINDEKRISECENTRE

Kommunernes Landsforening har i adskillige økonomiaftaler med regeringen presset på for at få større styring med landets herberger og krisecentre, hvoraf en betydelig andel er selvejende. KL har bl.a. arbejdet på at indføre tvungne driftsoverenskomster for alle ikke-offentlige herberger, forsorgshjem og kvindekrisecentre. En løsning som Selveje Danmark ikke kan leve med, eftersom flere medlemmer har opsagt deres driftsoverenskomst med den lokale kommune, fordi denne aftaleform ikke har givet mulighed for at levere en tilstrækkelig kvalificeret indsats. Driftsoverenskomster har desuden i flere tilfælde medført en økonomisk udsultning og afspecialisering. Selveje Danmark har derfor sammen med et udsnit af medlemmerne og en alliance, bestående af andre stærke aktører på socialområdet, arbejdet intensivt på at forhindre KL fik gennemført sit krav. Det er blevet til mange møder med ordførerne, ministeren og faktisk også KL.

Takket være medlemmernes medvirken, et godt samarbejde i alliancen og et massivt Folketingsflertal uden om regeringen, lykkedes det at afværge KLs krav om at indføre tvungne driftsoverenskomster. Kampen er dog på ingen måde overstået, da KL også i den nye økonomiaftale for 2021 har fået indskrevet en lang række krav til, hvordan området skal styres. Selveje Danmark arbejder via flere kanaler fortsat på at påvirke arbejdet.

DAGTILBUD – UDFORDRINGER MED KOMMUNALISERING

På dagtilbudsområdet hersker den besynderlige situation, at tilbud målrettet skolebørn både kan etableres efter dagtilbudsloven og folkeskoleloven. De selvejende dagtilbud, vil typisk være etableret efter dagtilbudsloven, da et tilbud efter folkeskoleloven bliver en integreret del af folkeskolen, og derfor typisk kommunalt. Der er i praksis imidlertid tale om præcis de samme tilbud. Forskellen er at der knyttet til forældrebetaling er et maksimum på 30 procent efter dagtilbudsloven mens der ikke er begrænsninger for forældrebetalingen efter folkeskoleloven.

Den forskel betyder, at bl.a. Københavns Kommune i 2019 besluttede at kommunalisere de selvejende fritidshjem i kommunen. Kommunen ønsker at hæve forældrebetalingen til mere end 30 procent, men også at fastholde en ensartet forældrebetaling. Derfor skal alle omfattes af folkeskoleloven.

Selveje Danmark finder det dybt problematisk at rammevilkårene for ensartede tilbud kan være så forskellige, hvilket vi sammen med medlemmerne på området har sat fokus på. Der er dog endnu ikke fundet en brugbar løsning, hvilket stiller de selvejende fritidshjem i en meget kritisk situation.

BESKÆFTIGELSEsområdet

Beskæftigelsesområdet var særligt i fokus under corona-krisens 1. fase, hvor nedlukningen af alle kommunale jobcentre førte til et tilsvarende stop i en lang række aktiviteter hos medlemmerne på området. Da medlemmerne af Selveje Danmark i forhold til beskæftigelsesområdet samtidig arbejder med nogle borgergrupper, der typisk også har en række andre udfordringer end blot at være uden arbejde, var der en af de borgere, der blev ramt dobbelt. Både at beskæftigelsesforløbet blev stoppet og ved at de samtidig var overladt til sig selv, med en langt mere sporadisk kontakt til f.eks. deres kontaktperson.

Det var for Selveje Danmark derfor afgørende at sikre, at de mennesker hurtigt kunne komme tilbage, noget medlemmerne gjorde muligt gennem en lang række konkrete tiltag til styrkelse af sikkerheden. Det var også hovedpointen i den dialog Selveje Danmark havde med beskæftigelsesministeriet gennem såvel brev og høringssvar.

UDSATTE BØRN OG UNGE

Der er hos regeringen et meget stort fokus på udsatte børn og unge. I løbet af efteråret skal der præsenteres en egentlig Barnets Lov, hvor børns rettigheder skal skrives endnu længere frem og hvor arbejdet med denne løber af tre spor, som er; flere tidligere anbringelser og bedre kvalitet, barnets stemme samt overgang til voksenlivet.

Disse tre overordnede spor danner grundlaget for det politiske arbejde, der pågår og som Selveje Danmark i forskellige sammenhænge aktivt deltager i. Det er et politisk ønske at samle både nye og gamle paragraffer i 'barnets lov'. En lov der også, forlyder det, vil indeholde paragrafferne relation til adoptionsområdet.

Selveje Danmark arbejder i denne sammenhæng blandt andet for at sikre et øget fokus på kvaliteten af det arbejde, som pågår blandt børn og unge og den reelle effekt for det enkelte barn eller den enkelte unge. Måltal for anbringelser bør ikke være i centrum. Gennem det sidste år har Selveje Danmark afviklet en række ordførermøder og aktivt indgået i en række samarbejdsfora omkring udsatte børn og unge med blandt andet FADD, LOS, SL, Anbragtes Vilkår, DS med flere.

Selveje Danmark blev inviteret til at deltage i partnerskabet omkring udsatte børn og unge relateret til covid-19 og deltager i to spor omhandlende udsatte børn og unges tilbagevenden til dagtilbud og skole samt ensomhed.

SÆRLIGT TILRETTELagt UNGDOMSUDDANNELSE – STU-

Selveje Danmark sidder i en arbejdsgruppe under STU-alliancen, som gennem de sidste to år politisk har arbejdet ihærdigt for at styrke STU'en. De fælles ønsker er blandt andet et friere valg og bedre visitation, større transparens, et centralt tilsyn, bedre overgange samt en overbygning. Et arbejde, hvor vi som tidligere nævnt, har mødt stor ørenlyd og opbakning fra samtlige ordførere på området. Arbejdsgruppen blev af ministeren inviteret til drøftelse i februar. Det var gruppens oplevelse, at ministeren har store ambitioner på dette område og gerne ser flere dele af indsatsen nytænkt. Blandt andet en langt større kobling til beskæftigelsesområdet og med et længere tidsperspektiv på indsatsen. Ministerens melding var, at STU-alliancen vil få en rolle at spille i denne udviklingsproces. Vi har dog endnu til gode at se reel politisk handling på området.

I relation til COVID-19 situationen modtog Selveje Danmark 863.000,- kr. fra en pulje i Undervisningsministeriet målrettet elever på STU-området. Disse midler kan søges af Selveje Danmarks medlemsorganisationer på området med henblik på at skabe gode oplevelser for eleverne.

Det politiske arbejde i alliance vil fortsætte med Selveje Danmark som en del af den politiske arbejdsgruppe.

INTERNE SKOLER

Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil har ved flere lejligheder rettet negativt fokus på interne skoler og kvaliteten af disse og har stillet en markant ændring i udsigt. En kritik, der bl.a. baserer sig på en Rambøll rapport fra 2018, en ombudsmandsrapport samt ministeriets egen undersøgelse af en række interne skoler. Der er nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der inden sommerferien skulle aflevere et udkast til den videre politiske proces.

Efter ministerens udmeldinger har Selveje Danmark sammen med FADD, LOS, De Anbragtes Vilkår og SL inviteret ministeren til dialog herom. Grundet covid-19 fik vi ikke et møde med ministeren før sommerferien, men har i stedet mødet med embedsfolk fra tre ministerier præsenteret vores både fælles og individuelle synspunkter. Fælles ønsker er blandt andet et centralt tilsyn, retskrav på 1800 skoledage, bedre visitation og en uddannelsesplan, der følger barnet skoletiden ud med fokus på læring bredt. Vi fortsætter arbejdet, hvori en række ordførermøder også indgår og naturligvis så fortsættes dialogen og det fælles politiske arbejde med vores gode samarbejdspartnere på området. Ydermere har Selveje Danmark sammen med LOS, FADD og SL inviteret undervisningsudvalget på dialog- og studietur til to interne skoler.

UDLIGNINGSREFORM MED KONSEKVENSER FOR SELVEJENDE ORGANISATIONER

Regeringen, Venstre, SF, Radikale og Alternativet indgik i foråret 2020 aftale om en udligningsreform. Reformen har vist sig at have betydelige konsekvenser for bl.a. selvejende tilbud, der har borgere, der bor på tilbuddet, men som kommer fra andre kommuner, end den kommune tilbuddet er beliggende i. Det gør sig blandt andet gældende for opholdssteder, botilbud og plejehjem.

Ændringen i udligningssystemet betyder, at kommunernes økonomiske incitament til at vælge og anvende egne tilbud frem for den mest specialiserede er væsentlig forøget. De beregninger, som Selveje Danmark har set, viser, at der flyttes på til 300.000 kr. om året pr. borger i udligning fra betalingskommunen til bopælskommunen med den nye aftalt, alt afhængig af borgerens 'plejetyndge' og alder.

Selveje Danmark har arbejdet intensivt med at få ændret dette forhold i udligningsreformen, men da ændringen har væsentlig betydning for den samlede udligningsreform, var det ikke muligt at få udskrevet dette forhold uden det formentlig ville have udløst et Folketingsvalg, hvilket oppositionen pt. ikke er interesseret i.

I stedet lykkedes det at få indskrevet i betænkningen til lovforslaget, at der skal udarbejdes en analyse af udligningsreformens konsekvenser for kommunernes økonomiske incitamenter til at anvende egne tilbud. Kravet om at gennemføre en analyse af kommunernes økonomiske incitamenter fremgår også af kommissoriet til evaluering af det specialiserede socialområde (se evt. nedstående).

EVALUERING AF DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE

Den 26. juni 2020 præsenterede social- og indenrigsminister Astrid Krag sit oplæg til en evaluering af det specialiserede socialområde. Der er tale om et projekt, der har stået højt på regeringens dagsorden og formålet er, at få kortlagt dels i hvilket omfang de særligt specialiserede tilbud i Danmark er forsvundet dels at få undersøgt, om der er borgere indenfor de forskellige målgrupper (blinde, erhvervet hjerneskade og autismeområdet er udpeget som fokusområder) der ikke får de tilbud de bør have.

Med afsæt i de undersøgelser vil der blive arbejdet på en eventuel specialeplan, som man kender den fra sundhedsområdet. Med andre ord en plan der stiller mere klare krav til den hjælp eller støtte der skal gives til borgere med særligt komplekse behov.

Selveje Danmark indgår i den etablerede følgegruppe, og vil i den sammenhæng deltage aktivt i bestræbelserne på at sikre et øget fokus på de udfordringer en række specialiserede tilbud har haft, i forhold til at fastholde et højt vidensniveau samtidig med at flere og flere kommuner aktivt arbejder for at trække borgere hjem til egne tilbud. Noget der efter Selveje Danmark vurdering alvorligt truer den nødvendige faglighed og dermed også de borgere, der har behov for at blive mødt af den faglighed.

AKTIVITETER, NETVÆRK MV.

LEDER- OG KOMMUNIKATIONSNETVÆRK

Selveje Danmarks åbne ledernetværk har i 2019 og 2020 haft rekruttering og ledelse i krydsfeltet som overordnede temaer med stor deltagertilslutning. Grundet aflysninger i foråret afholdes to ekstra temadage i efteråret 2020. Teamet på disse møder vil være "Ledelse i en krisetid", hvor ledere sammen får mulighed for at reflektere over ledelsesrollen og mange aspekter herunder både under og efter corona.

Ydermere vil psykolog Dorte Birkmose i november facilitere to enslydende ledernetværksmøder, hvor forråelse i velfærdsarbejdet bliver omdrejningspunktet.

BESKÆFTIGELSESNETVÆRKET

Beskæftigelsesaktørerne og de socialøkonomiske virksomheder i Selveje Danmark arbejder i modsætning til mange andre medlemmer ikke så meget under serviceloven men typisk under Lov om aktiv beskæftigelse (LAB-loven) og lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU-loven).

I beskæftigelsesnetværket er fokus derfor rettet mod de udfordringer og muligheder der knytter sig til de områder. Det handler bl.a. om udbudsformer og hvordan udbud anvendes på beskæftigelsesområdet, om samarbejde og om de perspektiver der ligger i begrebet "socialøkonomisk virksomhed".

FRIPLEJENETVÆRKET

Selveje Danmark organiserer en meget stor del af de selvejende friplejeboliger i Danmark. Friplejeboliger har nogle helt særlige udfordringer, der knytter sig til den måde taksten beregnes på og samspillet med kommunerne.

For at få belyst de udfordringer gennemførte Selveje Danmark sammen med Dansk Erhverv via revisionsselskabet EY i 2019 en større undersøgelse af den måde kommunerne beregner egne udgifter. Den undersøgelse har vist, hvor problematisk det er, når takster tager afsæt i kommunale beregninger.

Friplejenetværket handler meget om de unikke udfordringer friplejeboliger i den forbindelse befinder sig i.

ÆLDRENETVÆRK I SELVEJE DANMARK

I 2030 forventes antallet af ældre i alderen 80-89 at være 75 % større end i 2018. Det udfordrer samfundskapaciteten i forhold til at kunne passe på de svageste ældre, der har behov for en plads på plejehjem. Dertil kommer, at mange af de ældre er meget dårlige og oftest bliver udskrevet tidligt fra sygehusene til pleje og hjælp i hjemmet. Det stiller øgede krav og forventninger til opgaverne og kompetencerne på plejehjem. Der er et behov for, at ældreområdet tænkes anderledes fremadrettet og vi i fællesskab med hinanden og andre aktører har dialog om muligheder og udvikling. Derfor har Selveje Danmark i 2020 etableret et ældrenetværk.

Netværkets omdrejningspunkt vil f.eks. være de nationale tendenser på ældreområdet, de selvejendes unikke muligheder for en særlig rolle i den udvikling, spørgsmålet om kvalitet og hvordan vi taler om kvalitet. Netværkets første møde kommer til at handle om den nødvendige samtale om døden. Andre temaer kunne være, medicinbehandling, sundhedstilsynet og ældretilsynet.

Udover faglige input vil netværket også blive brugt til netværksdannelse, fælles dialog og diskussion om de selvejendes rolle og udfordringer på ældreområdet. Netværket vil også være et forum, hvor medlemmer har mulighed for at komme med input til, hvilke problemstillinger og udfordringer, som Selveje Danmark skal arbejde med.

SELVEJE DANMARKS ARBEJDSMILJØUDDANNELSER

I 2019 besluttede bestyrelsen i Selveje Danmark at arbejde for etableringen af en mere målrettet arbejdsmiljøuddannelse. Alt for mange ledere og medarbejdere er vendt hjem fra den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse uden at den har været målrettet den situation de oplever til daglig, hvilket igen har betydet, at mange har oplevet den som mindre relevant.

Selveje Danmark har med det afsæt, med inddragelse af en gruppe medlemmer og i dialog med Dansk Arbejdsgiverforening (DA) udviklet Selveje Danmarks arbejdsmiljøuddannelser. Det vil fremover bestå af såvel den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse som et udvalg af tillægskurser. Den første arbejdsmiljøuddannelse er allerede gennemført, og yderligere fire er planlagt. Samtidig vil der blive udarbejdet et katalog over relevante tillægskurser.

I modsætning til Selveje Danmarks øvrige aktiviteter er arbejdsmiljøkurserne planlagt sådan, at de økonomisk skal kunne bære sig selv, der er derfor til arbejdsmiljøkurserne knyttet en deltagerbetaling.

BESTYRELSES- OG LEDERKONFERENCE

Konferencen blev afholdt den 29. november på Børsen, og havde deltagelse af blandt andre lektor Sverri Hammer og lektor Steen Valentin. Temaet for dagen var meningsskabelse og ledelse gennem tillid, og arrangementet blev meget hurtigt overtegnet.

Som konsekvens af det sidste gøres konferencen den 20. november 2020, men nu i større lokaler på Børsen for at skabe plads til flere deltagere.

FOLKEMØDET 2019 OG 2020

Selveje Danmark havde i 2019 for første gang eget telt på Folkemødet. Sammen med en række medlemsinstitutioner fik vi sammen skabt et levende og debatfyldt telt, som trak stor opmærksomhed og af de deltagende blev det evalueret som en succes. På denne baggrund blev det besluttet at fortsætte med denne aktivitet.

Folkemødet 2020 blev aflyst grundet Covid-19, hvorfor Selveje Danmarks deltagelse naturligvis også blev aflyst. For ikke at spille de mange gode kræfter, der er lagt i planlægningen, er det besluttet at 'parallelforskyde' Selveje Danmarks deltagelse til 2021, så at de medlemmer, der havde meldt sig til at deltage i 2020 får førsteretten til at deltage i selvejeltet 2021. Det betyder også, at de beslutninger der er blevet truffet vedr. selvejeltet i 2020 i overføres til 2021 i det omfang, det er giver mening.

NORDISK NETVÆRK-KONFERENCE I SVERIGE

Siden 2014 har Selveje Danmark indgået i et netværk med vores nordiske kollegaer i Norge og Sverige, det sker i det uformelle netværk der er etableret med Virke Ideel i Norge og FAMNA i Sverige. I marts 2020 afholdt netværket sin 3. nordiske konference med titlen ”Lederskab i det 20. århundrede”. Konferencen blev afholdt i Falköbing, Sverige, og blev gennemført med oplæg fra bl.a. den svenske civilminister Lena Micko og bestyrelsesmedlem i Selveje Danmark Lisbet Jessen, Danner. Der i sit oplæg talte om ledelse af frivillige.

ÅRSDAGEN 2020

Selveje Danmarks årsdag blev som mange andre arrangementer i foråret aflyst, men det har heldigvis været muligt at sikre et enslydende program, hvor alle oplægsholdere har takket ja til at deltage i april 2021 i stedet. Da deltagerinteressen slog rekord med næsten 200 deltagende, så vil det, hvis interessen også fremover er i denne størrelsesorden, være et spørgsmål om tid før “vi vokser ud” af Munkebjerg Hotel. Selveje Danmark har dog valgt at fastholde Munkebjerg Hotel som lokation også i 2021 grundet ønske om fastholde den oprindelige aftale med vores gode samarbejdspartnere på Munkebjerg.

SAMLET OVERBLIK OVER MEDLEMSMØDER, KURSER OG TEMADAGE

Selveje Danmark har siden sidste generalforsamling afholdt følgende temadage og kurser:

2019

6. juni, møde i beskæftigelsesnetværket.

13. – 16. juni Folkemøde.

25., 26., og 27. juni Informationsmøder i Aalborg, Vejle og København.

24. oktober møde i Friplejenetværket.

29. oktober møde i beskæftigelsesnetværket.

30. oktober, kursus i nye regler om magtanvendelse på voksenområdet, København

8. november, temamøde med Den Sociale Investeringsfond

12. november: Kursus i nye regler om magtanvendelse på voksenområdet, Kjellerup

11., 12. og 13. november informationsmøder i Aalborg, Vejle og København.

29. november, bestyrelses- og lederkonference.

2020

11. og 12. marts, Nordisk konference i Falköbing (Sverige)

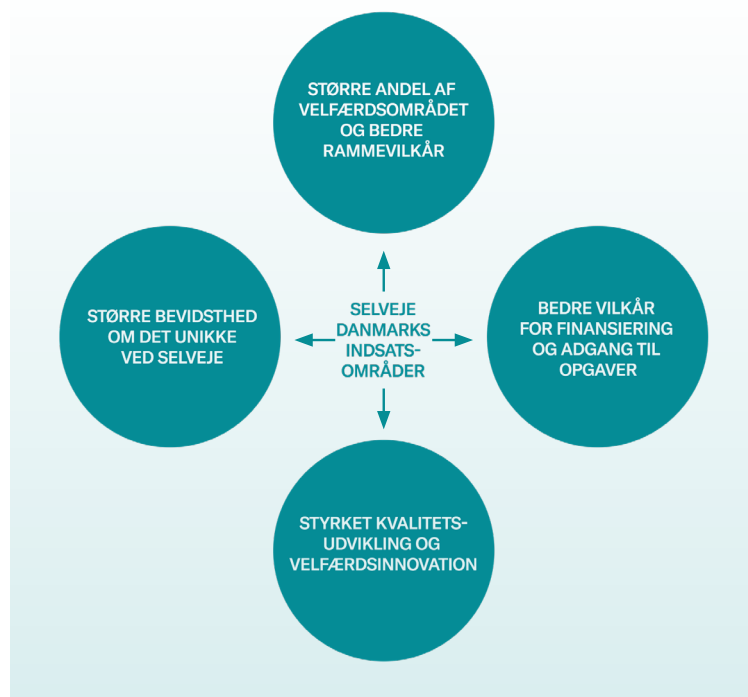
ALLIANCER OG SAMSPILLET MED ORGANISATIONER I VORES OMVERDEN

Gennem de seneste år er Selveje Danmark rykket tættere på en række af vores naturlige medspillere. Det er sket i regi af Komité for Socialøkonomi, udsatte alliancen, STU alliancen, retssikkerhedsnetværket og senest psykiatri alliancen. Det er alle fora, hvor vi på tværs af organisationer søger at skabe en fælles platform for dialog og eventuelt en fælles politisk målsætning.

Samtidig med det indgår Selveje Danmark også i et godt og velfungerende samspil med Dansk Erhverv, og bestyrelsen glæder sig i den sammenhæng over, at det samspil løbende udvikles positivt. Det er således bestyrelsens opfattelse af det tætte samspil er med til at sikre at en række politiske dagsordner som for eksempel spørgsmålet om samspillet mellem det offentlige og det private løftes med større vægt, end hvis vi havde stået alene. Samtidig sikrer vi også, gennem samspillet, at vi som medlemmer kan søge relevant og professionel rådgivning i en lang række emner, der ligger udenfor rammerne af Selveje Danmark. Det handler naturligvis om personale jura, men også om arbejdsmiljø, ledelse og f.eks. spørgsmål knyttet til udbud og udbudsprocesser.

STRATEGIARBEJDET I SELVEJE DANMARK

Selveje Danmark har siden 2018 arbejdet efter strategien ”Lige muligheder – nye muligheder 2018 – 2020”. I strategien udpegede bestyrelsen fire hovedindsatsområder, som efterfølgende har været styrende for arbejdet i Selveje Danmark, det er områder, der med hver deres hovedoverskrift beskriver de udfordringer de selvejende organisationer i Danmark står overfor og midt i.



Den eksisterende strategi strækker sig til og med 2020, hvorfor bestyrelsen i Selveje Danmark har igangsat arbejdet med udvikling af det der skal lede Selveje Danmark videre. Det er for bestyrelsen afgørende, at medlemmerne inddrages i den proces, hvorfor der er lagt en plan for arbejdet, der indebærer at generalforsamlingen gives mulighed for at bidrage med forslag og pointer i forhold til Selveje Danmarks fremtid, medlemstilbud og de overordnede politiske mål, som Selveje Danmark de kommende år skal arbejde med.

De pointer, der i den forbindelse fremkommer, vil blive indarbejdet i strategien, og målet er at bestyrelsen inden udgangen af 2020 vil kunne godkende det, der bliver den fremtidige strategi for Selveje Danmark.

FREMTIDEN

Vi står aktuelt i en situation, hvor vi på grund af corona-krisen har måtte se meget af det, vi traditionel har arbejdet med, er udskudt eller helt aflyst. Det betyder også, at det kommende år kommer til at blive tæt belagt af politiske initiativer. Både de der udspringer af regeringens ambitioner på velfærdsområdet og de der udspringer af strategien Lige muligheder – nye muligheder 2018 – 2020, samt vores eget ønske om ændringer og tilpasninger af eksisterende regler. Bestyrelsen vil her pege på en række politiske dagsordner, der vil være i fokus det kommende år:

EVALUERING AF DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE

Umiddelbart inden sommerferien præsenterede social- og indenrigsminister Astrid Krag oplægget til den evaluering af det specialiserede socialområde, som hun har igangsat med afsæt i finanslovsaftalen for 2020. Evalueringen, der forventes afsluttet i 2021, vil dels skulle afdække området, har vi de rigtige tilbud, hvilke målgrupper arbejder man med, hvordan er området strukturelt opbygget og hvilke økonomiske incitamenter påvirker bl.a. kommunernes prioriteringer.

Med det afsæt vil man forsøge at udarbejde en form for ”specialeplan” for dele af det sociale område og man vil med det afsæt se på initiativer, som kan understøtte såvel specialiseringen som kvaliteten på området.

For løbende at følge projektet er der nedsat en officiel følgegruppe. Selveje Danmark er udpeget til at deltage i den, og vil gennem følgegruppen arbejde for, at evalueringen kommer til at give et retvisende billede af de udfordringer såvel borgere som organisationer på området oplever i praksis.

REFORM AF SOCIALTILSYNET OG PROFIT PÅ VELFÆRD

Allerede i 2019, var der lagt op til gennemførslen af en reform af Socialtilsynet. En analyse af tilsynet havde vist, at der var udfordringer med bl.a. ensartetheden i tilsynenes tilgang til forskellige sager ligesom det økonomiske tilsyn havde vanskelige vilkår i tilsynet. Samtidig havde en række organisationer, herunder Selveje Danmark en række selvstændige krav til et ”nyt” socialtilsyn. Reformen der var under ledelse af tidligere socialminister Mai Mercado led imidlertid skibbrud da socialdemokratiet krævede at de blev sammenkædet med nogle vidtgående organisatoriske krav til de enkelte tilbud, noget der ikke var politisk opbakning til.

Der er nu lagt op til at det arbejde genoptages under ledelse af social- og indenrigsminister Astrid Krag, men i den forbindelse forventes det sammenkædet med regeringens fokus på spørgsmålet om profit på velfærd. Må man med andre ord kunne tjene penge på socialt arbejde. Selveje Danmark vil naturligvis gå aktivt ind i det arbejde, og fortsat arbejde på at socialtilsynet gøres mere ensartet. Det kan evt. ske ved samling i en enhed. Samtidig vil der også blive arbejdet på en markant styrkelse af det økonomiske tilsyn, med det formål, at der i tilsynet er de tilstrækkelige ressourcer til at også offentlige tilbud underlægges et grundigt økonomisk tilsyn.

I forhold til spørgsmålet om profit på velfærd har bestyrelsen grundlæggende den holdning, at det fjerner fokus fra det relevante, nemlig spørgsmålet om kvalitet. Det er for bestyrelsen derfor ikke en

målsætning i sig selv at forbyde særlige organisationsformer, men at arbejde for at der på tværs af alle tilbud – offentlige såvel som ikke-offentlige skabes langt bedre gennemsigtighed i såvel økonomien og kvaliteten.

BARNETS LOV

Selveje Danmark vil i den kommende tid sammen med en række aktører på området sikre, at politiske ønsker kan opfyldes i relation til Barnets Lov. Eksempelvis ønsket om retskrav på efterværn. Da det stadig er meget uklart hvad denne vil indeholde, så vil arbejdet med den foregå i tæt dialog med medlemmerne på området. Vi vurderer, at arbejdet med loven vil ske i flere faser, da dele af den efter sigende vil spille sammen med evalueringen af det specialiserede socialområde samt revision af Socialtilsynet.

RETSSIKKERHED

Politisk er der sat fokus på retssikkerhed. Det er et område Selveje Danmark gennem flere år har arbejdet med. Både generelt i forhold til f.eks. de mange fejl Ankestyrelsen finder i den kommunale sagsbehandling og konkret i forhold til de sager vores medlemmer står i enten selv eller via de borgere man arbejder med.

For bestyrelsen er arbejdet med en styrkelse af retssikkerheden meget vigtig, og det vil derfor være et arbejde, der vil blive prioriteret det kommende år.

ÆLDREOMRÅDET OG REVISION AF TAKSTMODELLEN PÅ FRIPLEJEOMRÅDET

Friplejereglerne skulle have været revideret for flere år siden. Selveje Danmark har sammen med Dansk Erhverv presset på for at få sat gang i den proces, hvilket nu ser ud til at ske. Målet med revisionen er at få afdækket hvordan den ”nye” takst model fungerer i praksis. De seneste år har med tydelighed vist at den ikke fungerer, hvilket blandt andet blev vist i den rapport EY på vegne af Dansk Erhverv og Selveje Danmark i 2019 fik udarbejdet.

COVID-19 OG SIKRINGEN AF DE SELVEJENDE ORGANISATIONER

Medlemmerne af Selveje Danmark har som mange andre organisationer og virksomheder i Danmark været ramt hårdt af Corona-krisen. Medlemmerne på beskæftigelsesområdet blev voldsomt ramt, da alle beskæftigelsesaktiviteter i kommunerne blev lukket ned. På andre områder blev medlemmerne pålagt en række ekstraomkostninger til personale, værnemidler, ekstra rengøring osv.

Der er bl.a. som et led i økonomiaftalen mellem KL og regeringen indgået aftale om hjælpepakker til såvel offentlige som ikke-offentlige tilbud på velfærdsområdet. Det er imidlertid meget uklart, hvordan den hjælp skal udmøntes. Bestyrelsen vil arbejde for at sikre en ensartet og retfærdig udmøntning af hjælpepakkerne på området, bl.a. gennem et ønske om tydelighed i forhold til hvilke kriterier der skal opfyldes som forudsætning for støtte.

KONTAKT GERNE BESTYRELSEN

Det er bestyrelsens forhåbning, at denne skriftlige beretning vil kunne give alle medlemmer et klart billede af Selveje Danmark, de aktiviteter foreningen arbejder med og den politiske platform vi står på.

Samtidig så vil bestyrelsen også afslutningsvist understrege, at man altid er velkommen til at kontakte bestyrelsen, hvis man har særlige ønsker til foreninger, nye udfordringer eller bare konstruktivt ris/ros. Vi vil i hvert fald meget gerne høre fra jer og være i en løbende dialog med alle.

